

Jako při každé takové analýze se přiblížil klasický okamžik, kdy pacient začne své city přenášet; pro psychiatra jsou to těžké chvíle. Richmond se pravděpodobně snažil najít objekt, který by nesouvisel s mým domovem, neboť mezi večerními návštěvami se objevila dívka, která studovala balet, a jednou jsme se na ni šli podívat do divadla. Magické kouzlo jeviště přispělo k tomu, že jsem se do ní málem zamiloval. Na svých pochůzkách Londýnem jsem našel na nábřeží u Albertova mostu malý knihkupecký krámk a tam jsem za několik šilinků koupil první vydání raných romantických básní Ezry Pounda, *Personae* — Ezra Pound nastoupil v mém obdivu na místo Waltera de la Mare. A pod vlivem sbírky *Personae* jsem pro tu dívku, která měla romantické jméno Isola (je to budoucí Pavlova, vyjádřil jsem se o ní v dopise matce), napsal tři sentimentální imagistické verše, ale nikdy jsem jí je neukázal; můj vztah se dál nevyvíjel a také jsem jí už nespáčil. Citový přenos se pak dostal na méně vhodnou kolej, protože se jeho objektem stala psychiatrova manželka a nakonec se dostavila chvíle, z které jsem měl strach: seděl jsem v Kensingtonském parku a věděl jsem, že jediný sen, který mohu vyprávět, je erotický sen o Zoe Richmondové. Poprvé jsem se bál jedenácté hodiny. Mohl jsem samozřejmě tvrdit, že si na nic nevzpomínám, a Richmond by mě požádal, abych si něco vymyslel a já bych se vytasil se svým obvyklým vepřem, jenže psychoanalytická vášeň mě už posedla do té míry, že mě myšlenka na podvod odpuzovala. Podvádět znamenalo chovat se jako detektiv, který schválně zničí stopu vedoucí k odhalení vraždy. Obrnil jsem se odvahou a vydal se z parku na obvyklý výslech.

„A teď,“ řekl Richmond po krátkém teoretickém výkladu, „probereme váš dnešní sen.“

„Odkášlal jsem si. „Vzpomínám si jen na jeden.“

„Tak povídejte.“

„Byl jsem v posteli,“ řekl jsem.

„Kde?“ „Tady.“

Udělal si poznámku do bloku. Zhluboka jsem se nadechl a pustil jsem se do toho.

„Ozvalo se zaklepání na dveře a vešla Zoe. Byla nahá. Sklonila se nade mnou. Jeden z jejích prsů se téměř dotkl mých úst. Pak jsem se probudil.“

„Jaká je vaše asociace k prsům?“ zeptal se Richmond a nastavil stopky.

„Vlak podzemní dráhy,“ řekl jsem po dlouhé pauze.

„Pět vteřin,“ prohlásil Richmond.

Ke konci mého pobytu u Richmonda poslal můj bohatý strýc Eppy, který zřejmě nechtěl zůstat pozadu za svým intelektuálním bratrem, na psychoanalytické léčení nejstarší dceru Ave. Také zde bydlela. Kdyby byla přišla o něco dřív, můj přenos by se asi koncentroval na ni, protože to byla velmi hezká dívka, již se dvořili všichni mí bratři kromě Hughy, který byl ještě příliš mladý. Zejména Herbert a já jsme byli velkými soupeři. Tenis za letních večerů, vzrušující jízdy autem do hostince U královského znaku v sousedním městě Tring... chvílemi z toho mé německé tetě šla hlava kolem: další sňatek sestřenice s bratrancem by byl v rodině Greenů katastrofální. V Londýně, kde se nabízely všemožné příležitosti, se však nestalo nic. Mých šestnáct let bylo tenkrát přece jen příliš velké mládí. Troufnul jsem si ji pozvat na londýnskou premiéru O'Neillovy *Anny Christie* (její rodina, jak jsem se později dověděl, to považovala za nevhodně zvolený kus). Ale mé srdce bylo tehdy ještě do té míry volné, že jsem si s cynickým úsměvem říkal, za jak dlouho asi dojde k přenosu jejích citů na našeho bizarního skvrnitého psychiatra. Ale to už jsem nezažil. Než se to stalo (stalo-li se to vůbec), poslali mě — opraveného — zpátky do školy.

Graham Greene

*kus
života*

Z anglického originálu *A Sort of Life* vydaného nakladatelstvím *The Bodley Head* v Londýně přeložil a poznámkami opatřil Jan Čulík.

Obálku, vazbu a předsádky navrhl a graficky upravil Zdeněk Stejskal.

Foto na předsádkách Eva Hejdová.

Vydalo nakladatelství Vyšehrad v Praze roku 1974 jako svou 402. publikaci. Stran 174.

Odpovědná redaktorka Marie Voříšková.

Vytiskla Stráž, n. p., tiskařské závody,

Píseň, závod Vimperk. AA 9,56 VA 9,76

Vydání první. Náklad 30 200

Cena váz. výtisku Kčs 19,—

Nakladatelství Vyšehrad, Praha 2,

Karlovo náměstí 5